

ПОЧАТКОВА ВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВКА ЮНАКІВ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ФРАНЦІЇ

Актуалізовано проблеми модернізації військової освіти в Україні на національно-патріотичних засадах з урахуванням розвитку ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою, розглянуто організацію та стан сучасної початкової військової підготовки юнаків, проблеми навчальних закладів та особливості навчально-виховного процесу за умови підтримки учня батьками, його історичний розвиток, педагогічний досвід у школах оборони Франції за родами військ.

Ключові слова: освіта, військова освіта, ліцей із посиленою військово-фізичною підготовкою, школа оборони, коледж, ліцей, класи підготовки, навчальний заклад закритого типу, навчально-виховний процес, цикли підготовки, фізична підготовка, патріотичне виховання.

Постановка проблеми. Для багатьох країн початок ХХІ століття обтяжений тягарем невирішених проблем із комплектування Збройних Сил особовим складом, оскільки існує необхідність пошуку нових шляхів для залучення на службу до Збройних Сил різних верств населення, і перш за все молоді. Це пов'язано з тим, що в житті країн відбуваються значні зміни, у ході яких будуються держави з усіма демократичними інститутами. У зв'язку з євроінтеграційними процесами [5], «Революцією гідності» та геополітичними викликами, що постали перед нашою нацією все більшого значення набуває початкова військова підготовка підростаючого покоління як в нашій, так і європейських державах.

У наслідок цих змін сьогоднішній випускник середньої школи зіткнеться з реаліями життя, що принципово відмінні від тих, до яких традиційно готувала школа в усі попередні десятиліття. Нові реалії життя вимагають від випускника не лише добре орієнтуватися в стрімко зростаючих інформаційних потоках, знати основи й механізми ринкової економіки, чинне законодавство держави, уміти користуватися наданими правами й свободами, приймати самостійні рішення при виборі тих чи інших варіантів поведінки та діяльності, бути готовим нести повну відповідальність перед законом, людьми і власною совістю за зроблений вибір. А насамперед вміти відстоювати власну людську гідність та думки, поважати історію й культуру країни, у якій народився і живе, виборювати свободу слова, думки, вибору дій та поведінки у різноманітних ситуаціях у всіх її гуманістичних проявах, бути громадянином і патріотом незалежної України.

Виникла нагальна потреба у модернізації військової освіти, що є складником системи освіти кожної держави, яка забезпечує кадровим потенціалом Збройні Сили та інші військові формування. А також потреба у побудові військового й патріотичного виховання кадрів на національних традиціях, які усвідомлюють себе органічною частиною нації, шанують закон і національні традиції України, наділені почуттями національної гідності та відповідальності за долю своєї Батьківщини.

Апробованим напрямком розвитку військової освіти України є мережа загальноосвітніх навчально-виховних закладів військового профілю (ліцеїв із посиленою військово-фізичною підготовкою), які існують в Україні та розширюють свою діяльність на підставі Розпорядження Президента України “Про розширення мережі ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою” від 11.05.1999 р. № 94/99-рп [14, с.1].

Сьогодні виникає необхідність ретельно вивчити прогресивний досвід створення та функціонування військових закладів таких держав як Франція, Німеччина, Великобританія, Бельгія та інших іноземних держав, виявити переваги та врахувати помилки, взяти на озброєння найкращі надбання зарубіжної військової освіти.

Мета статті – висвітлення органігами початкової військової підготовки у навчальних закладах Франції та дидактичних умов організації навчально-виховного процесу підростаючого покоління.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням організації добору та комплектування збройних сил армії іноземних держав присвячені праці вітчизняних дослідників В.Телелима, Ю.Приходько В.Гудима, М.Науменка, С.Печурова. Організація навчально-виховного процесу у військово-навчальних закладах Франції досліджена та висвітлена М.Симаковим [16; 17;18;19;20;21].

Проблеми національного виховання громадян і патріотів країни на гуманістичних засадах були предметом уваги відомих учених минулого, літераторів, державних і громадських діячів: В.Мономаха, Я.Мудрого, Т.Шевченка, Б.Грінченка, С.Русової, Г.Ващенко, І.Огієнка, В.Сухомлинського, В.Черновола та ін.. Відстоювали державну, політичну і духовну самостійність України, виховували молодь у патріотичному дусі на гуманістичних ідеях та національних ідеалах такі відомі діячі в галузі культури та освіти, як І.Вагилевич, Я.Головацький, І.Вишневецький, П.Могила, Г.Сковорода, О.Духнович, М.Шашкевич.

У сучасних наукових працях вітчизняних учених і практиків управління освітою В.Гнатюка, Л.Калініної, Л.Карамушки, О.Онаць, Л.Парашенко, В.Олійника, Р.Шияна та інших обґрунтовано концептуальні та соціокультурні основи управління загальноосвітніми навчальними закладами різних типів, особливості органіграм закладів, специфіка управління системою виховання на громадських засадах у процесі розбудови суверенності України [1; 2; 3; 4; 5; 15].

Основна частина. Відповідно до мети статті наведемо та охарактеризуємо органігами початкової військової підготовки у навчальних закладах Франції та розкриємо специфіку організації навчально-виховного процесу підростаючого покоління.

У Франції існуюча система початкової підготовки юнаків та організація навчально-виховного процесу поділена на три блоки. Перший блок – початкова школа, складає п'ять років навчання; другий блок – коледж, складає чотири роки навчання; третій блок – ліцей, складає два-три роки навчання. Обов'язковими є перший та другий блоки. Ліцей є останньою ланкою середньої освіти та одночасно перехідною ланкою до вищої освіти. Навчання в державних школах безкоштовне. На відміну від українського загальноосвітнього закладу, у французькому на даному етапі по-перше – починають вивчення спеціалізації, по-друге – отримують атестат про середню освіту не всі ліцеїсти, а лише 80%. Діти іноземних громадян, що проживають у Франції тимчасово, приймаються на загальних підставах у державні та приватні ліцеї [6, с.1].

Початкова військова підготовка у Франції проводиться школою оборони, яка відноситься до системи середньої військової освіти та проводить підготовку учнів для вступу до військових навчальних закладів. До школи оборони Франції належать шість навчальних закладів, які здійснюють початкову військову підготовку для трьох видів родів військ Франції. До них належать: національна військова школа Prytanee (Ла Флеш), військова школа Сен-Сір (або Coldo), військова школа в Екс-ан-Прованс, військова школа Отен, військово-морське училище в Бресті, військово-повітряна школа в Монбон-Сен-Мартен.

Щороку близько 4000 учнів інтернату 6-го класу (Отен і Гренобль) віком 11-12 років приймають до підготовчих класів із усіх регіонів Франції, також приймаються діти громадян інших країн, що проживають у Франції, та діти із-за кордону, батьки яких перебувають на службі держави. Більш 70% пропонує місць у школах зарезервовані для дітей військових французького громадянства або резервістів.

Так 1 березня 2006 року згідно з указом Уряду Франції було здійснено заміну терміна «військове училище» на термін «середня школа оборони». Фінансування шкіл здійснюється з бюджету Міністерства оборони, яке надає учням загальну середню освіту, як і інші школи без спеціальної військової спрямованості, знаходяться під контролем міських органів та національної освіти. Дані навчальні заклади виконують роль подвійного призначення. По-перше – учні, які відвідують середню школу оборони, у тому числі діти офіцерів Міністерства оборони та посадових осіб, отримують якісну освіту та виховання, незважаючи на постійну ротацію їх батьків, а по-друге – сім'ї отримують допомогу шляхом участі системи інтернатів у наданні якісної освіти.

В основному середні школи оборони зарезервовані для дітей французького громадянства. Та за зверненням батьків, надається можливість бути зарахованим до класів середньої школи дітям військовослужбовців іноземних громадян, які обслуговують або відслужили у французькій армії, за умови обов'язкової підтримки учня батьками або опікунами на період навчання. Існує пільгова категорія дітей, що бажають вступити до школи оборони, яка визначається Міністром оборони по мінімуму з числа батьків військових. Розподіл прийому до коледжу оборони щорічно визначається також Міністром оборони за пропозицією класифікаційного комітету з урахуванням наявності встановленого пакету документів, необхідних для вступу учня. Зарахування здійснюється за умови складання вступних іспитів [12, с.1].

Першим номером представлена національна військова школа Притані (Prytanée National Militaire), що знаходиться на кордонах Мен, Анжу і Турень. Вона була заснована в 1604 році королем Генріхом IV для виховання молоді, отримання освіти, прищеплення любові до науки, честі та гідності, а також заради можливості служити суспільству. Район Генрі IV знаходиться в центрі міста, в якому знаходяться підготовчі класи для вступних іспитів до військово-навчальних закладів. Район Gallieni розташований на в'їзді в місто Ла-Флеш, околиця, у ньому знаходиться середня школа. Спочатку це були казарми, побудовані в 1876 році для розміщення 117 піхотного полку, а з 1923 року дана площа була виділена для вторинних класів. Теперішня інфраструктура школи існує ще з 1950 року. Адміністрація середньої школи представлена заступником директора національної військової школи Prytanee (La Fleche), який є директором та головним командиром даного району, він

представляє інтереси Голови національної військової школи. Класи з першого по останній нараховують приблизно по п'ять сотень учнів, які протягом усього терміну навчання, у складі класу, проживають в гуртожитку та знаходяться на системі інтернату з обладнаною інфраструктурою. Створення класів здійснюється за напрямом підготовки до вступу у вищий військовий навчальний заклад та передбачає виконання статутної дисципліни, носіння уніформи за встановленим кольором та фасоном, які закріплені за класами [13, с.1-3].

Даний навчальний заклад нараховує понад чотириста років історії з дня створення та має багато традицій, у тому числі пов'язаних із Наполеоном, які на сьогодні є частиною повсякденного життя студентів.

Друга військова школа Сен-Сір (École spéciale militaire de Saint-Cyr) французького Міністерства оборони розташована в муніципалітеті Сен-Сір на території військової академії з вартісними історично-національними цінностями та традиціями. Основна мета школи – надання освіти молоді, чії батьки перебувають на службі державі, підготовка для вступу до вищих шкіл та підготовка молодих курсантів. Основним ідеям і традиціям підпорядковується процес організації навчання і системи виховання молоді як національно-демократичної на основі особистісних, громадських, сімейних, національних і абсолютно вічних цінностей. Учні військової школи готуються до вступу на конкурсній основі до вищих військово-навчальних закладів, як їхні цивільні однолітки. Процес підготовки відрізняється від цивільного навчального закладу обов'язковим вивченням військових предметів та обов'язковими спортивними тренуваннями протягом чотирьох годин на тиждень [10, с.1].

Третім навчальним закладом представлено військовий коледж Екс-ан-Прованс (Aix-en-Provence), який є спадкоємцем двох військових шкіл Рамбуйє і Сант-Іполит-дю-Фор на базі яких у 1934 році сформували школу Епіналь. Загальна мобілізація під час війни змусила змінити місце дислокації. Школа переїхала в Екс-ан-Прованс 19 грудня 1946 року та була розміщена в казармах Міюлліс і отримала назву “Військова підготовча школа в Екс-ан-Прованс”, з 1974 року військове училище. У 1956 році була створена військова школа Корніш Ліоте, яка мала підготовчі класи для військово-навчальних закладів, офіційно протрималася до 1999 року та була виключена із системи армійської підготовки. Свою нинішню назву військова школа оборони Екс-ан-Прованс здобула в 1983 році. Навчальний заклад знаходиться під командуванням військового полковника. Допмагають полковнику в управлінні навчальним закладом директор школи, якій відповідає за організацію навчально-виховного процесу. Чисельність – 800 студентів, які розподіляються на класи відповідно до фаху. Навчальним процесом передбачено 6 класів: один підготовчий клас для вищої освіти (PECS), два класи за профілем MPSI, один клас за профілем PCSI, секція економічних класів, підготовча частина літературних класів. Дана система підготовки учнів дозволяє на другий рік навчання перейти до класів за профілями MP, PK, PSI відповідно класів підготовки за фахом. Учні підготовчих економічних і літературних класів продовжують другий рік навчання без змін.

За вимогами навчального закладу передбачена уніформа для учнів, яка надається школою. Форма одягу учнів не використовується для того щоб стерти громадську різницю між ними, з іншого боку таке врегулювання передбачає ввічливість і охайний зовнішній вигляд майбутніх військовослужбовців. Різниця між класами та роком навчання визначена кольором уніформи учнів [8, с.1-2].

Одна із шести шкіл оборони французького Міністерства оборони розташована в комуні Отен (Сона і Луара), історичному місці, що відноситься до середньої школи семінару, до складу якої входить підготовче військове училище кавалерії і військова підготовча школа. Частина школи розміщена на території колишнього монастиря сімнадцятого століття, який був заснований у 1675 році єпископом Габріель де Рокет (Отен). У різні історичні періоди конструкція добудовувалась за планами архітекторів та використовувалась урядом Франції відповідно до потреби того часу.

У 1885 році французький уряд вирішив на базі школи створити військову підготовчу школу кавалерії. До школи приймалися хлопчики віком від 13 до 18 років, частіше всього

діти офіцерів кавалерії, навчання яких відносилось до військової кар'єри. Під час Першої світової війни всі діти були відправлені у відпустку. У подальшому школа кавалерії розширювала свою військову освіту. Випускники брали участь у бойових діях. Під час війни відбулася передислокація школи. Після закінчення бойових дій було проведено реформування навчального закладу. Організація середньої школи Отен знаходиться нині у віданні Міністерства оборони Франції. Зарахування в класи відбувається після перевірки таблиця серед діти військових та дітей, батьки яких знаходяться на державній службі, які в даний час стають учнями (тільки для середньої школи). У 2012 році 15% місць у середніх школах були виділені на учнів-стипендіатів, незалежно від професійної спрямованості. Для підготовчих класів вищих шкіл характер набору дещо інший, відмінність полягає не в обов'язковій приналежності батьків до військової служби та родин службовців, можуть прийматися діти й з інших родин. Заводиться особова справа до якої прикріплено лист вербування. Таким чином, ці учні починають вивчати підготовчий курс до військових училищ [9, с.1-2].

Військово-морське училище в Бресті [7] засноване в 1966 році як військово-морський коледж, що на сьогодні є одним із шести шкіл французької оборони та має місію надання якісної військової освіти, здійснення підбору персоналу та підтримки сімей військових.

Військово-морська середня школа поділяється на дві частини: перша частина – сама школа, яка включає класи перший, другий і третій за двома спеціальностями, та друга частина – загальноосвітні класи науково-економічного та соціального напрямку. Головна мета підготовчих класів для вищих шкіл полягає у підготовці учнів до вступу на конкурсній основі у вищі навчальні заклади різних родів військ Франції. Також передбачені класи для підготовки до магістратури та аспірантури. Інфраструктура навчального закладу включає навчальні корпуси, гуртожитки, бібліотеку, центр харчування, тренажерний зал, трек, спортивні споруди для занять легкою атлетикою, регбі, футболом. На території школи є також каплиця.

Вища військово-морська школа у другому класі навчання проводить набір конкурентоспроможних учнів до написання в кінці третього класу іспитів із математики, французької та іноземної мов. Цей конкурс є спільним для всіх французьких військових училищ, за винятком учнів, що складають іспити до військово-повітряних навчальних закладів. Вимоги до вступу військових і цивільних учнів є спільними та представлені тестом із французької мови, математики, а також іноземної мови (англійської або німецької). Для вступу за профілем NPIC учень має вибір складання іспиту між фізикою, хімією або інженерними науками; за профілем MPSI – між математикою, фізикою або інженерними науками; за профілем CPES надається можливість до підготовки тих, хто не здатний скласти іспит з математики.

Всі учні проживають за визначеними правилами інтернату, виконують роботу з підтримки порядку в місці проживання та прибирання закріпленої території, виконання військової дисципліни, правил носіння уніформи. Програма навчання та години ідентичні тим, які запроваджуються і в звичайних цивільних навчальних закладах. Однак більш ретельна підготовка викладається французькою мовою, з тим щоб краще підготувати учнів для участі в конкурсі Військово-морської академії. Крім того, є два обов'язкових види спорту – легка атлетика та плавання, які в обсязі однієї години додатково введені до розкладу занять. Старшокласники слідує аналогічним правилам із деякими винятками: для них можливий напівпансіон.

Порівняно з цивільним навчальним закладом додатковою є одна година спортивного спрямування, більш ніж дві персоналізовані години для осіб, які не мають намірів робити військову кар'єру. Звільнення учнів із навчального закладу до дому або на екскурсії в місто, передбачено за графіком, у середу вдень і у вихідні дні. Учні, батьки яких не проживають за місцем їх навчання, знаходяться в школі за згодою батьків або опікунів.

Додатково старшокласники військово-морської школи можуть брати участь у позакласних спортивних заходах з регбі, футболу, гандболу, вітрильним змаганням та інших.

Існує також секція з легкої атлетики та плавання. Для учнів, які залишаються цивільними особами, передбачено носіння мундиру та проходження військової підготовки. Передбачено звільнення у вихідні дні, у будні дні можливі короткі поїздки. Проїзд міським транспортом безкоштовний. Під час шкільних канікул учні знаходяться вдома, школа закрита [7, с.1-3].

Повітряна 749 школа була створена в 1941 році та розташована в муніципалітеті Монтбоннот-Сен-Мартен (Montbonnot-Sen-Marten), поблизу Гренобля. Починаючи з 1987 року школа була розташована на проспекті Джозефа Вальє в Греноблі, в будівлях з інноваційною архітектурою. У вересні 1995 року була переведена в місто теперішньої дислокації, де нині її загальна площа складає 21 га. Повітряна 749 школа має складну організаційну структуру, що включає коледж, середню школу і підготовчі класи для військово-навчальних закладів.

Лише у підготовчих класах готують учнів до вступу у навчальні заклади французької армії на конкурсних засадах. Особливими є класи ретранслятори, в яких відрізняється курс із математики. Зміна програми з математики дозволяє пройти конкурс на загальних підставах до всіх типів навчальних закладів.

Коледж і школа призначені для дітей співробітників повітряної армії, в першу чергу для тих, хто втратив батьків при виконанні службових обов'язків, для дітей співробітників і студентів, які мають право на отримання стипендії.

Інтернати для учнів структурно поділяються на три відділи: перший дивізіон – коледж, другий дивізіон – середня школа, третій дивізіон – підготовчі класи для вступу до вищих шкіл. Підготовчі класи для всіх учнів є обов'язковими протягом двох циклів. Стосовно середньої школи учні повинні підписатися на систему піврічного кордону. Ніяка зовнішня причина по проходженню піврічного кордону не признається, графік звільнення варіюється залежно від волі учня та батьків, обов'язковим є звільнення в кожні вихідні дні.

Спортивні складові підготовки учнів передбачають біг, плавання, силові тренування та інші індивідуальні види спорту. Командні види спорту заборонені, щоб уникнути можливості травмування. Передбачено також навчання повітряним видам спорту, в межах наявності місць, як практика польотів і стрибки з парашутом. На відміну від інших підготовчих класів, учні з повітряним профілем повинні пройти дані тренування. Всі тренування проходять на матеріальній базі навчального закладу. Всі авіаційні патенти, отримані таким чином, є патенти цивільної авіації і не є військовими. Всі викладачі є офіцери за фахом, які часто носять цивільну форму одягу (біла футболка з червоними рукавами), яка передбачена для визначення посади професора. Цивільний персонал представлено завучем та вчителями, які є складовою національної освіти.

Інфраструктура для потреб учнів передбачає медичне обслуговування, яке забезпечується двома лікарями і кількома медсестрами, гуртожитки для учнів, офіцерів та персоналу, поштове відділення, перукарню, кінотеатр, басейн, пральню та інші приміщення. Учні носять уніформу наданою школою, яка відрізняється між класами кольором сорочок. На відміну від цього учні підготовчих класів мають дотримуватися загальної дисципліни встановленої у Збройних Силах Франції [11, с.1-2].

Висновки. У Франції, як і в багатьох державах світу, військова освіта вважається найважливішою складовою суспільного, економічного, культурного життя країни і необхідною умовою безпеки країни та забезпечення її сталого розвитку. Без якісної військової освіти неможливе становлення демократичного суспільства, що здійснюється доволі активними темпами і висуває нові вимоги до рівня освіченості молодого покоління та початкової військової підготовки юнаків у школах різних типів оборони Франції.

Вивчення та аналіз історичних і соціально-педагогічних передумов створення військово-навчальних закладах Франції як соціально-педагогічних систем засвідчує, що їх становленню передувала майже столітня історія від національної військової школи Притані (Prytanée National Militaire, 1604 р.), заснованої королем Генріхом IV для виховання молоді, отримання освіти, прищеплення любові до науки, честі та гідності, до її сучасних різних типів зі складною організаційною структурою та інфраструктурою.

На основі аналізу діяльності закладів військового профілю встановлено, що зміст початкової військової підготовки юнаків у школах різних типів мають певні особливості у генеруванні та реалізації концептуальних і суспільно-прогресивних ідей, індивідуальній суспільно-воєнній профілізації старшокласників, вихованні патріотів і громадян Франції на засадах патріотизму, громадськості, відданості Батьківщині, толерантності, миру, ранньому виявленню й розвитку індивідуальності особистості, всебічній підтримці сімей військовослужбовців.

Організація навчально-виховного процесу в школах оборони Франції базується на комплексному підході шляхом поєднання загальної освіти та військової організації життєдіяльності учнів у системі інтернату.

Виховання в школах оборони Франції дозволяє сформувати національну свідомість, розвинену духовність, правову, військову та фізичну культуру, розвинути здібності та таланти майбутніх офіцерів Збройних Сил Франції.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Калініна Л. М., Капустеринська Т.Д. Проект інноваційної школи: стратегічне планування, управління інноваціями: посібник / Л.М. Калініна, Т.Д. Капустеринська. – Х.: Вид. група «Основа», 2007.– 96 с.
2. Калініна Л.М. Загальноосвітній навчальний заклад як соціально-педагогічна система і об'єкт педагогічної дійсності / Л.М. Калініна // Рідна шк. – 2009.– № 5-6.– С. 12-17.
3. Калініна Л.М. Проблеми та реалії державно-громадського управління освітою на сучасному етапі розвитку демократичного суспільства /Л.М. Калініна // Постметодика. – 2012. – № 3 (106). – С. 2-10.
4. Освітній менеджмент в умовах змін: навч. посіб. / Л.Калініна, Л.Карамушка, Т.Сорочан, Р.Шиян та ін. / За заг. ред. В.Олійника, Н.Протасової та ін. – Луганськ: СПД Резніков В.С., 2011. – 308 с.
5. Освітній пакет «Європейська та євроатлантична інтеграція України через освіту: навч.-метод. посіб. / ред. кол.: за наук. ред. Л.М. Калініної, О.М. Онаць. – Київ, 2008. – 306 с.
6. Офіційний сайт «Освіта» [Електронний ресурс] / Режим доступу: www.osvita.org.ua/abroad/edusystem/fra/school/
7. Офіційний сайт військово-морського училища в Бресте.– С.1-3 [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.lyceenaval.org/>
8. Офіційний сайт військової школи в Экс-ан-Прованс. – С.1-2 [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.lycee-militaire-aix.fr/site/>
9. Офіційний сайт військової школи Оте. – С.1-2. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://lyc71-militaire.ac-dijon.fr/>
10. Офіційний сайт військової школи Сен-Сір (або Coldo). – С.1. [Електронний ресурс]/ Режим доступу:<http://www.st-cyr.terre.defense.gouv.fr/>
11. Офіційний сайт військово-повітряної школи в Монтбоннот-Сен-Мартен. – С.1-2. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.epa749.air.defense.gouv.fr/>
12. Офіційний сайт Вікіпедії [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://fr.wikipedia.org/wiki/Lycée_de_la_défense
13. Офіційний сайт національний військової Prytanée (*La Fleche*). – С.1-3. [Електронний ресурс] / Режим доступу:<http://www.prytanee-national-militaire.fr/>
14. Розпорядження президента України від 11.05.99р., № 94/99-рп «Про розширення мережі ліцеїв з посиленою військово-фізичною підготовкою». – С.1.
15. Управління інноваційним розвитком колегіуму: моделі, соціокультурні процеси, технології : наук.-метод. посіб. / [Л. М. Калініна, А.Ф. Остапенко, В.В. Лапінський та ін.]; за наук. ред. професора Л.М. Калініної. – Київ – Володимирець : Інформатор, 2011. – 560 с.
16. Телелим В.М. Підготовка військових фахівців у контексті сучасних форм і видів збройної боротьби / В.М. Телелим, Ю.І. Приходько // Зб. наук. праць Військового інституту КНУ ім. Т. Шевченка. – К.: ВІКНУ, 2013. – Вип.№42. – С.198-210.
17. Телелим В.М. Інноваційний розвиток військової освіти в Україні: становлення, проблеми, перспективи. /В.М.Телелим //Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. – 2011. – Вип.№2. – С.177-188.

18. Гудим В.М. Орієнтири 2025 року для українського війська (за матеріалами Стратегічного оборонного бюлетеня України на період до 2025 року) / В.М. Гудим // Оборонний вісник Центру воєнної політики та політики безпеки – 2010. – №12. – С.15-19.

19. Науменко М.І. Військова освіта на шляху інноваційних перетворень / М.І. Науменко, Ю.І. Приходько // Зб. наук. праць Військового інституту КНУ ім. Т. Шевченка. – К. : ВІКНУ, 2010. – Вип.№ 26. – С.6-15.

20. Приходько Ю.І. Концептуальні засади розвитку військової освіти України. / Ю.І. Приходько // Військова освіта : Зб.наук.праць. – 2008. – №1(21). – С.125-138.

21. Печуров С.О. О некоторых аспектах военных реформ в зарубежных странах / С.Печуров // Зарубежное военное обозрение. – 2004. – № 2. – С.2-13.

22. Нецадим М.І. Військова освіта в Україні: історія, теорія, методологія, практика: Монографія. – К. : ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 852 с.

Рецензент: к.пед.н., проф. Безносюк О.О., старший науковий співробітник науково-дослідного центру, Військовий інститут, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Пахарев С.А.

НАЧАЛЬНАЯ ВОЕННАЯ ПОДГОТОВКА ЮНОШЕЙ В УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ ФРАНЦИИ

Актуализированы проблемы модернизации военного образования в Украине на условиях патриотического воспитания старшеклассников с учетом развития лицеев с усиленной военно-физической подготовкой, рассмотрены вопросы организации и состояния современной начальной военной подготовки старшеклассников, проблемы учебных заведений и особенности организации учебно-воспитательного процесса с поддержкой ученика родителями, историческое развитие, педагогический опыт в школах обороны Франции всех родов войск.

Ключевые слова: образование, военное образование, лицей с усиленной военно-физической подготовкой, школа обороны, колледж, лицей, классы подготовки, учебное заведение закрытого типа, учебно-воспитательный процесс, циклы подготовки, физическая подготовка, патриотическое воспитание.

Paharev S.A.

BASIC MILITARY TRAINING BOYS IN SCHOOLS OF FRANCE

Actualized the problems of modernization in military education in Ukraine and development of schools with heavy military, physical training and patriotic education for seniors. Studied the organization of the modern basic military training for students, the problems of educational institutions and especially the organization of the educational process with student parents support, historical development, teaching experience in France schools of Defense and all armed forces.

Keywords: education, military education, high school with heavy military and physical training, school of Defense, college, high school, training classes, closed type schools, the educational process, the cycle of training, physical training, patriotic education.